

Város és vidék kapcsolatának vizsgálata az Encsi járásban

Gazsi Máté

Vidékfejlesztési agrármérnök mesterképzési levelező szak

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: Dr. Koncz Gábor, egyetemi docens, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Dolgozatomban az Encsi járás és Encs kapcsolatát vizsgáltam. Kutatásom fő célja az Encsi járás települései és Encs városa közötti kapcsolatrendszer feltárása és értelmezése. A kapcsolat a járáson belül összetett, ezért több nézőpontból is vizsgáltam azt. Tapasztalatom és az adatok alapján a város és környezetének viszonya az évek során folyamatos átalakuláson megy keresztül. Jelen kutatásomban a mai és közelmúltbeli helyzetet igyekeztem bemutatni, elsősorban a Központi Statisztikai Hivatal adataira, valamint a járásban végzett helyspecifikus kérdőíves vizsgálatom eredményeire támaszkodva.

Kutatásom során három hipotézist állítottam fel:

- Az Encsi járásban a szolgáltatások fejlesztése szükséges a jövőben, ezzel a lakosság elvándorlása megakadályozható.
- A Járásban Encs központi szerepköre tovább erősödik az ott megvalósuló fejlesztések által.
- A központi funkciónak minősülő szolgáltatásokat a Járás lakói Encsen veszik igénybe, mivel a Járás többi településen azok száma alacsony.

Ahogy látható is, ezen hipotézisek Encs központi szerepkörének igazolására és annak fejlesztési potenciáljára vonatkoztak.

Mivel a dolgozat központi témája a város és a környező falvak viszonya, illetve a szolgáltatások gazdasági szerepe. A pontos lehatárolások miatt fontosnak tartottam az alapfogalmak tisztázását. A releváns szakirodalom feldolgozásán keresztül bemutattam többek között a város, a vidék, a vonzáskörzetek, a település fogalmait, valamint ezek egymáshoz való viszonyát.

Dolgozatomban bemutatom az Encsi járást, valamint Encs városát. Itt a legfőbb jellemzőkre tértem ki, amelyek segítségével a térség elhelyezhető a többi területhez viszonyítottan.

Ezt követően azt vizsgáltam, hogy a lakosság mennyire elégedett az Encsi járásban. Erre vonatkozóan helyspecifikus kérdőíves primer kutatást végeztem. Elsődlegesen a járásban található szolgáltatásokkal való elégedettségét mértem fel a kitöltőknek. Emellett az Encssel való kapcsolatát és kapcsolódási pontjaira irányulóan is tettem fel kérdéseket a kérdőívemben.

A kérdőív következő egységében a válaszadó lakóhelyével kapcsolatban tettem fel kérdéseket, ezek segítségével a szolgáltatások elérhetőségével, igénybevételével kapcsolatosan szerettem volna információkat gyűjteni.

A kérdőívem végén pedig a népességmozgási trendekkel kapcsolatosan kérdeztem meg a lakosságot. Szerettem volna megtudni, hogy a lakosság hogy vélekedik a környezete élhetőségéről, valamint annak megtartó erejéről.

A kérdőívben kapott adatokat szekunder kutatás segítségével a Központi Statisztikai Hivatal adataival vettem össze, hogy a válaszokat össze tudjam kötni adatsorokkal.

Az adatgyűjtés és elemzés alapján az alábbi fő megállapításokra jutottam:

A térségben a város- kapcsolatai megtalálhatóak, a különböző terekben más-más módon figyelhetőek meg.

Encs városának központi szerepe megfigyelhető és kimutatható. A város fejlődése folyamatos és alkalmazkodik a lakosság igényeihez.

A vonzáskörzetek a járásban kialakultak és összehasonlítható módon, a központtól távolodva csökkenek ezek a kapcsolatok.

Encs központi szerepe a szolgáltatások igénybevétele és a központi szerepkört biztosító alapszolgáltatások szempontjából megfigyelhető. A járás többi településén elmondható, hogy a szolgáltatások kevésbé fejlettek. Ennek okán a lakosság a vidéki térségekben kevésbé elégedett, nagyobb mértékű elvándorlás is megfigyelhető.

A lakosság részéről igény van a fejlettebb szolgáltatások bevezetésére és megjelenésére.

Összességében úgy vélem, hogy a járás jövője szempontjából kulcsfontosságú a fiatalok helyben tartása, ennek módja a szolgáltatások fejlesztése, amelynek köszönhetően nem akarják elhagyni a járást igényeik kielégítése céljából. A vidéki terek élhetőbbé válásának kulcsfontosságú tényezője lesz a jövőben, hogy ezek a városi és vidéki térségek milyen módon tudják egymás fejlődését elősegíteni.